

Chambre des Représentants

SESSION 1963-1964

29 JUILLET 1964

PROJET DE LOI

établissant une taxe sur la délivrance de copies
ou d'extraits de certains actes de l'état civil.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)

PAR M. SAINTRAINT.

MESDAMES, MESSIEURS,

Ainsi qu'il est stipulé dans l'Exposé des motifs, le projet de loi vise à soumettre la délivrance de copies ou d'extraits d'actes de l'état civil ou de déclarations de nationalité par le Ministre des Affaires étrangères, à une taxation d'un montant égal à celui prévu pour la délivrance des copies ou d'extraits analogues par les administrations communales et les greffes des tribunaux.

Le département des Affaires étrangères délivre des copies ou des extraits d'actes d'état civil ou de déclaration de nationalité dressés :

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Van Acker (A.).

A. — Membres : MM. Delwaide, De Schryver, Dewulf, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Tindemans, Wigny, Willot. — MM. Dejardin, Denis, Glinne, Huysmans, Larock, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Acker (A.), Van Eynde. — MM. Janssens, Kronacker.

B. — Suppléants : M. Cooreman, M^{me} De Riemaeker-Legot, MM. Devos (R.), Loos, Moyersoën, Sainttraint. — MM. Bracops, Cools, De Keuleneir, Gillis, Henry. — M. Van Offelen.

Voir :

782 (1963-1964) :

— N° 1 : Projet de loi.
— N°s 2 et 3 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1963-1964

29 JULI 1964

WETSONTWERP

tot heffing van een recht wanneer afschriften van
of uittreksels uit sommige akten van de burgerlijke
stand verleend worden.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE ZAKEN (1),

UITGEBRACHT DOOR DE HEER SAINTRAINT.

DAMES EN HEREN,

Zoals in de Memorie van Toelichting wordt gezegd, beoogt dit wetsontwerp de afgifte, door de Minister van Buitenlandse Zaken, van afschriften van of uittreksels uit akten van de burgerlijke stand of nationaliteitsverklaringen te onderwerpen aan een zelfde heffing als wordt toegepast voor de afgifte van soortgelijke afschriften of uittreksels door de gemeentebesturen en de griffies van de rechtbanken.

Door het departement van Buitenlandse Zaken worden afschriften van of uittreksels uit akten van de burgerlijke stand afgegeven, die opgesteld zijn :

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Van Acker (A.).

A. — Leden : de heren Delwaide, De Schryver, Dewulf, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Tindemans, Wigny, Willot. — de heren Dejardin, Denis, Glinne, Huysmans, Larock, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Acker (A.), Van Eynde. — de heren Janssens, Kronacker.

B. — Plaatsvervangers : de heer Cooreman, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Devos (R.), Loos, Moyersoën, Sainttraint. — de heren Bracops, Cools, De Keuleneir, Gillis, Henry. — de heer Van Offelen.

Zie :

782 (1963-1964) :

— N° 1 : Wetsontwerp.
— N°s 2 en 3 : Amendementen.

- soit par les officiers de l'état civil des anciens territoires belges d'Afrique;
- soit par les agents diplomatiques ou consulaires.

1°) Le service du Ministère des Affaires africaines s'occupant de l'état civil et assurant la conservation des copies d'actes dressés au Congo et au Ruanda-Urundi a été repris par le département des Affaires étrangères.

L'article 25 du Code Civil congolais stipule :

« L'officier de l'état civil est tenu d'adresser sans délai au gouverneur général une copie certifiée conforme des actes qu'il a dressés concernant les non-indigènes. Cette copie légalisée par le gouverneur général ou son délégué est transmise au Ministre des Colonies. »

L'article 26 du Code Civil congolais stipule :

« Le secrétaire d'Etat ou son délégué et, au Congo, les officiers de l'état civil sont tenus de délivrer les copies certifiées conformes de tous les actes inscrits sur les registres de l'état civil et des certificats négatifs. »

Le Ministre des Colonies ou son délégué ainsi que les officiers d'état civil qui étaient les administrateurs de territoire ou, sous leur direction, les agents qu'ils désignaient (art. 2, Ord. n° 11/184 du 31 mai 1954) étaient tenus de délivrer les susdites copies.

Le décret du 16 janvier 1928 fixait en son article 1^{er} :

« A Bruxelles, Notre Ministre des Colonies et ses délégués et, dans la colonie, le gouverneur général et ses délégués ont qualité pour délivrer des extraits et copies d'actes de l'état civil, des certificats de vie, tous autres certificats et documents qu'il appartient à l'administration de procurer et pour légaliser les signatures des documents et pièces qui leur sont présentés. »

Le montant des droits était fixé par l'article 2.

Ces dispositions ont été abrogées par l'article 258 de la loi du 19 mai 1960 relative aux structures du Congo dite « loi fondamentale » qui dispose :

« Au fur et à mesure de la mise en vigueur des dispositions de la présente loi, les dispositions légales et réglementaires existantes qui leur sont contraires, identiques ou semblables sont abrogées. »

La loi du 21 septembre 1962 relative à l'abrogation de l'accord de tutelle du 13 décembre 1946 pour le Territoire du Ruanda-Urundi abrogea par son article 2 la loi du 21 août 1925 sur le gouvernement du Ruanda-Urundi et la loi du 18 octobre 1908 telle qu'elle a été modifiée à la date du 1^{er} juillet 1962, sur le gouvernement du Congo Belge en tant qu'elle s'appliquait au Ruanda-Urundi.

La loi du 18 octobre 1908 sur le gouvernement du Congo Belge avait été abrogée en tant qu'elle s'appliquait au Congo Belge à la date du 30 juin 1960 par l'article 259 de la loi du 29 mai 1960.

- hetzij door de ambtenaren van de burgerlijke stand van de vroegere Belgische gebieden in Afrika;
- hetzij door de diplomatieke of consulaire ambtenaren.

1°) De dienst van het Ministerie van Afrikaanse Zaken, die zich met de burgerlijke stand bezighield en de afschriften van de in Congo en Ruanda-Urundi opgestelde akten bewaarde, is door het departement van Buitenlandse Zaken overgenomen.

Artikel 25 van het Kongolees Burgerlijk Wetboek bepaalt :

« De ambtenaar van de burgerlijke stand is gehouden zonder verwijl aan de gouverneur-generaal een gelijkkluidend verklaard afschrift te zenden van de akten die hij aangaande niet-inlanders opgemaakt heeft. Dit afschrift, gelegaliseerd door de gouverneur-generaal of zijn gemachtigde, wordt aan de Minister van Koloniën overgemaakt »

Artikel 26 van het Kongolees Burgerlijk Wetboek bepaalt :

« De staatssecretaris of zijn gemachtigde en, in Congo, de ambtenaren van de burgerlijke stand zijn gehouden de gelijkkluidend verklaarde afschriften af te geven van al de in de registers van de burgerlijke stand ingeschreven akten en van ontkennende getuigschriften. »

De Minister van Koloniën of zijn gemachtigde alsmede de ambtenaren van de burgerlijke stand die de gewestbeheerders waren of, onder hun leiding, de door hen aangewezen ambtenaren (art. 2 O. n° 11/184 van 31 mei 1954) moesten deze afschriften afgeven.

Artikel 1 van het decreet van 16 januari 1928 bepaalde :

« Zijn bevoegd tot het afleveren der uittreksels en afschriften van akten van de burgerlijke stand, van levensgetuigschriften en van alle andere getuigschriften en bescheiden welke het aan het beheer toekomt te verstrekken, alsook tot het echt verklaren van de handtekeningen der bescheiden en stukken welke hun zullen worden voorgelegd : te Brussel, onze Minister van Koloniën en diens afgevaardigden, en in de kolonie, de gouverneur-generaal en diens afgevaardigden. »

Het bedrag van de rechten was bij artikel 2 bepaald.

Deze bepalingen zijn opgeheven bij artikel 258 van de zogenaamde « fundamentele wet » van 19 mei 1960 betreffende het staatsbestel van Congo, dat luidt als volgt :

« Naar gelang van de inwerkingstelling der bepalingen van deze wet, worden de bestaande wettelijke en reglementaire bepalingen opgeheven die ermee strijdig, identiek of gelijkaardig zijn. »

Bij artikel 2 van de wet van 21 september 1962 betreffende de afschaffing van de Trustschapsovereenkomst van 13 december 1946 voor het gebied Ruanda-Urundi werden opgeheven de wet van 21 augustus 1925 op het gouvernement van Ruanda-Urundi en de wet van 18 oktober 1908, zoals zij op 1 juli 1962 is gewijzigd, op het gouvernement van Belgisch-Congo, in zover zij toepasselijk is op Ruanda-Urundi.

De wet van 18 oktober 1908 op het gouvernement van Belgisch-Congo was, in zover zij op 30 juni 1960 toepasselijk was op Belgisch-Congo, opgeheven bij artikel 259 van de wet van 29 mei 1960.

Du fait de l'accession à l'indépendance du Congo, du Rwanda et du Burundi, les dispositions du code civil congolais et du décret du 16 janvier 1928 ne sont plus d'application en Belgique. Les gouvernements de ces trois pays n'ont plus à faire tenir au Ministre belge, la copie prévue à l'article 25 du Code civil congolais et le droit de chancellerie ne doit plus être perçu au profit du trésor colonial.

2°) La loi du 12 juillet 1931 relative à certains actes de l'état civil et à la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière d'état civil fixe la compétence des agents diplomatiques et des agents consulaires en matière d'état civil.

L'arrêté royal du 15 juillet 1931 règle la réception des actes de l'état civil et des actes de déclaration de nationalité par les agents diplomatiques et les consuls.

Le terme « consul » est pris dans son sens générique et comprend les consuls généraux, consuls et vice-consuls chefs de poste.

Les agents diplomatiques et consulaires officiers de l'état civil sont pourvus par les soins du Ministre des Affaires étrangères de registres en double aux actes de l'état civil et aux actes de déclarations de nationalité ainsi que d'un registre simple aux actes de publications de mariage.

Les registres sont expédiés chaque année au département pour y être conservés, le double restant déposé dans la chancellerie du poste.

L'article 22 des lois coordonnées sur la nationalité détermine la procédure à suivre pour les déclarations de nationalité, agrégations d'option et les transcriptions de naturalisation.

Il est clair qu'il y a lieu d'uniformiser le régime de taxation et de donner une base légale à la taxation de la délivrance des copies d'actes dressés par les officiers d'état civil de nos territoires d'Afrique avant leur accession à l'indépendance.

Un amendement a été déposé par M. Saintraint (Doc. 782/2) tendant à apporter plus de précision à l'article 1^{er} du projet. Cet article fait, en effet, une distinction entre l'acte de l'état civil et la déclaration de nationalité.

Il y a lieu de faire remarquer que les actes de naturalisation étaient inscrits par les officiers d'état civil de l'administration d'Afrique, dans le registre des actes autres, que les options de nationalité étaient inscrites dans les mêmes registres ainsi que les déclarations de renonciation de nationalité. Il est, dès lors, peu justifié de faire une distinction entre les actes de l'état civil et les actes de déclaration de nationalité qui sont de véritables actes de l'état civil.

Au Congo, la transcription du divorce n'est qu'une mesure de publicité qui ne réalise pas le divorce. L'article 1^{er} du projet ne permet pas de percevoir une taxe à l'occasion de la délivrance d'une copie de jugement de divorce.

Selon l'auteur de l'amendement, l'expression « agents diplomatiques et consulaires » n'est pas adéquate; il est préférable d'utiliser l'expression « agents diplomatiques ou consulaires de la Belgique à l'étranger ».

Cet amendement a été retiré et remplacé ultérieurement par d'autres amendements (Doc. 782/3) tendant à substituer aux 3 articles du projet, 5 nouveaux articles. Ces amendements élargissent la portée du projet et nécessitent une modification de son intitulé.

Ingevolge de de onafhankelijkheidsverklaring van Kongo, Rwanda en Burundi zijn de bepalingen van het Kongolees Burgerlijk Wetboek en van het decreet van 16 januari 1928 niet meer toepasselijk in België. De regeringen van deze drie landen moeten de Belgische Minister het in artikel 25 van het Kongolees Burgerlijk Wetboek bedoelde afschrift niet langer doen toekomen en het kanselarijrecht ten behoeve van de Koloniale Schatkist moet niet meer worden geheven.

2°) De wet van 12 juli 1931 betreffende zekere akten van de burgerlijke stand alsmede de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire ambtenaren inzake burgerlijke stand, bepaalt de bevoegdheid van de diplomatieke en consulaire ambtenaren inzake burgerlijke stand.

Het koninklijk besluit van 15 juli 1931 regelt het ontvangen der akten van de burgerlijke stand en der akten van nationaliteitsverklaringen door de diplomatieke ambtenaren en de consuls.

Het woord « consul » wordt hier gebruikt als soortnaam en omvat de consuls-generaal, consuls en vice-consuls die aan het hoofd van een post staan.

De diplomatieke en consulaire ambtenaren, die ambtenaren van de burgerlijke stand zijn, worden door toedoen van de Minister van Buitenlandse Zaken voorzien van registers in duplo voor de akten van de burgerlijke stand en voor de akten van nationaliteitsverklaringen, alsmede van een enkel register voor de akten van huwelijksaankondigingen.

De registers worden ieder jaar naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken gezonden om er in bewaring te blijven; een dubbel blijft op de kanselarij van de post in bewaring.

In artikel 22 van de gecoördineerde wetten op de nationaliteit wordt bepaald welke procedure dient te worden gevolgd voor de nationaliteitsverklaringen, de inwilliging der keuze en de overschrijvingen van naturalisatie.

Het is duidelijk dat de heffingsregeling eenvormig dient te worden gemaakt en dat een wettelijke basis moet gegeven worden aan de heffing van een recht op de afgifte van afschriften van akten welke door de ambtenaren van de burgerlijke stand van onze gebieden in Afrika vóór hun onafhankelijkheid zijn opgesteld.

Door de heer Saintraint is een amendement voorgesteld (Stuk n^o 782/2), dat ertoe strekt artikel 1 van het ontwerp nader te omschrijven. In dit artikel wordt immers een onderscheid gemaakt tussen de akte van de burgerlijke stand en de nationaliteitsverklaring.

Er dient te worden op gewezen dat de akten van naturalisatie door de ambtenaren van de burgerlijke stand van het Bestuur in Afrika werden ingeschreven in het register « voor de andere akten », dat de nationaliteitskeuze alsmede de verklaringen van verwerping van nationaliteit in dezelfde registers werden ingeschreven. Het heeft dan ook weinig zin een onderscheid te maken tussen de akten van de burgerlijke stand en de akten van nationaliteitsverklaring die echte akten van de burgerlijke stand zijn.

In Congo is de overschrijving van de echtscheiding slechts een maatregel i.v.m. bekendmaking, die de echtscheiding niet tot gevolg heeft. Artikel 1 van het ontwerp maakt het niet mogelijk een recht te heffen bij de afgifte van een afschrift van een vonnis van echtscheiding.

Volgens de indiener van het amendement is de uitdrukking « diplomatieke en consulaire ambtenaren » niet adequaat en moet de voorkeur worden gegeven aan « diplomatieke of consulaire ambtenaren van België in het buitenland ».

Dit amendement werd ingetrokken en naderhand vervangen door andere amendementen (Stuk n^o 782/3), die ertoe strekken de 3 artikelen van het ontwerp te vervangen door 5 nieuwe artikelen. Door deze amendementen wordt de draagwijdte van het ontwerp verruimd, zodat de titel ervan moet gewijzigd worden.

L'article 1^{er} vise à autoriser le dépôt au département des Affaires étrangères des expéditions accompagnées le cas échéant de traductions certifiées conformes des actes ou jugements relatifs à l'état civil de Belges résidant à l'étranger qui auront été rédigés dans les formes usitées dans les pays déterminés par le Ministre des Affaires étrangères.

Cet article s'inspire de ce qu'avait voulu à l'époque le législateur belge de droit colonial : satisfaire les besoins du public le plus rapidement possible en s'assurant contre une possibilité de disparition des registres.

Beaucoup de Belges répartis de par le monde se trouvent dans des situations bien souvent comparables à celles que connaissent les Belges qui résident en nos territoires d'Afrique.

Il est intéressant que, par exemple, les copies d'actes de naissance puissent être déposées au département des Affaires étrangères. Il est nécessaire de prévoir des traductions certifiées conformes pour les actes dressés dans des langues peu ou point connues en Belgique.

Le dépôt peut être effectué soit par les particuliers intéressés, soit d'office : le gouvernement congolais par exemple a continué de manière sporadique la communication de copies d'actes postérieurs à l'indépendance relatifs à des Belges.

Le système de dépôt ne constitue pas un empiétement sur la souveraineté étrangère (Colin et Capitant, Dr. Civ. T. I n° 390) : il sera très utile et pratique pour les Belges résidant ou ayant résidé à l'étranger.

Un double mode de constatation est mis à la disposition des Belges pour les faits et actes survenus à l'étranger. Ils peuvent soit faire dresser l'acte par les agents diplomatiques ou consulaires de la Belgique en application de la loi du 12 juillet 1931, soit s'adresser aux autorités locales.

L'article 47 de notre Code Civil dispose :

« Tout acte de l'état civil des Belges et des étrangers fait en pays étranger fera foi s'il a été rédigé dans les formes utilisées dans ledit pays. »

En France, la loi du 8 juin 1893 prévoyait la possibilité du dépôt des actes dressés par les autorités locales au département des Affaires étrangères pour en être éventuellement délivré expédition. Le Décret-Loi du 29 novembre 1939 le prévoit pour les actes dressés dans des pays n'ayant pas de relations diplomatiques avec la France. Les actes étrangers concernant des Français sont en principe transcrits soit d'office, soit à la demande des intéressés sur les registres de l'état civil tenus par les agents diplomatiques ou consulaires français. Cette transcription entraîne un travail considérable qui n'est point de grande utilité.

Le système de dépôt prévu à titre exceptionnel semble devoir être généralisé.

L'article 1^{er} permet le dépôt de tous les actes de l'état civil, au sens large, faits en pays étranger et concernant des Belges. Le système de transcription lourd et fastidieux n'est pas à retenir. Alors qu'en France la transcription est la règle et le dépôt l'exception, l'article 1^{er} ne prévoit que le dépôt sans retenir le système de la transcription d'actes dressés à propos de Belges par l'autorité étrangère.

Artikel 1 beoogt het verlenen van machtiging tot neerlegging, bij het departement van Buitenlandse Zaken, van de uitgiften, eventueel vergezeld van voor eensluidend verklaarde vertalingen, van de akten of vonnissen betreffende de burgerlijke stand van in het buitenland verblijvende Belgen, welke op regelmatige wijze zijn opgesteld in de vormen als gebruikelijk zijn in de door de Minister van Buitenlandse Zaken vastgestelde landen.

Dit artikel is ingegeven door wat destijds werd nagestreefd door de Belgische koloniaalrechtelijke wetgeving : aan de behoeften van het publiek zo vlug mogelijk voldoen en tevens de mogelijkheid van het verdwijnen der registers voorkomen.

Heel wat Belgen in het buitenland verkeren in een toestand die vaak te vergelijken is met die van de Belgen die in onze gebieden in Afrika verbleven.

Interessant is bij voorbeeld dat de afschriften van geboorteakten bij het departement van Buitenlandse Zaken kunnen worden neergelegd. Het is een noodzaak, te voorzien in voor eensluidend verklaarde vertalingen voor akten die opgesteld zijn in talen welke in België weinig of niet bekend zijn.

De neerlegging kan worden gedaan hetzij door de betrokken particulier, hetzij van ambtswege : de Kongolese regering is bij voorbeeld sporadisch voortgegaan met het mededelen van afschriften van akten betreffende Belgen, welke dateren van na de onafhankelijkheidsverklaring.

De regeling i.v.m. de neerlegging is geen inbreuk op de buitenlandse soevereiniteit (Colin en Capitant, Dr. Civ. DI I, n° 390) : het zal zeer nuttig en praktisch zijn voor de Belgen die in het buitenland verblijven of hebben verbleven.

De Belgen worden op tweeërlei wijze in de gelegenheid gesteld om de in het buitenland gebeurde feiten en verrichte handelingen te laten constateren. Zij kunnen hetzij de akte door de diplomatieke of consulaire ambtenaren laten opstellen, overeenkomstig de wet van 12 juli 1931, hetzij zich tot de plaatselijke overheid wenden.

Artikel 47 van ons Burgerlijk Wetboek bepaalt :

« Elke akte van de burgerlijke stand van Belgen en vreemdelingen, in een vreemd land opgemaakt, heeft bewijskracht, indien zij is opgesteld in de vorm die in dat land gebruikelijk is. »

In Frankrijk bepaalde de wet van 8 juni 1893 dat de door de plaatselijke overheid opgestelde akten bij het departement van Buitenlandse Zaken konden worden neergelegd met het oog op het eventuele afgeven van een uitgifte. De « décret-loi » van 29 november 1939 voorziet in deze mogelijkheid voor de akten die zijn opgesteld in landen welke geen diplomatieke betrekkingen met Frankrijk onderhouden. De buitenlandse akten m.b.t. Fransen worden in principe hetzij van ambtswege, hetzij op verzoek van de betrokkenen overgeschreven in de door de Franse diplomatieke of consulaire ambtenaren bijgehouden registers van de burgerlijke stand. Deze overschrijving geeft aanleiding tot heel wat werk zonder groot nut.

Het ziet er naar uit dat de neerlegging, die als uitzondering geldt, algemene regel zal moeten worden.

Artikel 1 maakt de neerlegging mogelijk voor alle in een vreemd land opgestelde akten van de burgerlijke stand — in ruime zin — betreffende Belgen. Het omslachtige systeem van de overschrijving moet terzijde worden gelaten. Terwijl in Frankrijk de overschrijving algemene regel en de neerlegging de uitzondering is, voorziet artikel 1 slechts in de neerlegging, zonder de overschrijving van akten, door de buitenlandse overheid met betrekking tot Belgen opgesteld, in aanmerking te nemen.

L'article 2 détermine les autorités compétentes pour la délivrance des copies ou des extraits certifiés conformes des expéditions déposées en vertu de l'article 1^{er}, ou de leur traduction.

L'article 3 détermine le montant de la taxe qui sera perçue :

— pour la délivrance des copies ou extraits des documents visés à l'article premier c'est-à-dire des expéditions d'actes ou de jugements régulièrement déposés;

— pour la délivrance de copies des mêmes documents rédigés en nos territoires d'Afrique avant leur accession à l'indépendance. Il s'agit également de copies d'expéditions;

— pour la délivrance de copies d'actes d'état civil ou de déclarations de nationalité dressés par les agents diplomatiques ou consulaires de Belgique à l'étranger. Il ne s'agit plus de copies d'expéditions mais d'explications. Il est fait une distinction entre les actes d'état civil et les déclarations de nationalité. Juridiquement, cette distinction ne se justifie pas car les déclarations de nationalité sont des actes d'état civil. Il y a lieu de faire remarquer que les autorités consulaires peuvent être compétentes pour recevoir les actes de déclaration de nationalité sans exercer les fonctions d'officier de l'état civil (arrêté royal du 15 juillet 1931). Pour être clair et complet, il y a lieu de mentionner les actes de l'état civil et les déclarations de nationalité.

Cette taxe se compose du droit d'expédition prévu au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et du droit de timbre prévu au Code des droits de timbre (actuellement 20 francs et 30 francs).

Le texte de l'article 3 proposé par M. Saintraint est plus précis que celui de l'article 1^{er} du projet. Il tient compte de l'élargissement proposé par l'article 1^{er} du texte nouveau et prévoit une taxe dont le montant sera calculé conformément au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe et au Code des droits de timbre alors que l'article 1^{er} du projet prévoyait la perception d'une taxe calculée conformément au Code des droits d'enregistrement (art. 272, alinéa 1^{er}, 273 et 274) et que l'article 3 du projet fixait la manière d'acquitter la taxe sans prévoir formellement la perception du droit de timbre.

L'article 3 est rédigé de façon à couvrir d'une manière indiscutable le droit d'expédition et le droit de timbre.

Le second alinéa de l'article 3 prévoit l'exemption des deux droits dans les cas d'exemption des copies ou extraits délivrés par les officiers d'état civil du Royaume ou par les greffes des cours et tribunaux. L'article 2 du projet était inutile car il était superflu de mentionner les cas d'exemption des droits qui doivent évidemment être les mêmes que pour les copies ou extraits délivrés par les officiers d'état civil du Royaume ou par les greffes des cours et tribunaux.

Les droits de timbre et d'expédition seront évidemment perçus au profit du Trésor.

L'article 4 fixe le mode de perception des droits et reprend en substance l'article 3 du projet.

L'article 5 dispose que les copies ou extraits des expéditions des actes ou jugements d'état civil déposés au Ministère des Affaires étrangères font foi jusqu'à preuve du contraire. Il était en effet nécessaire de prévoir quelle serait

Artikel 2 bepaalt welke autoriteiten bevoegd zijn om voor eensluidend verklaarde afschriften van of uittreksel uit de krachtens artikel 1 neergelegde uitgiften of de vertalingen ervan af te geven.

Artikel 3 bepaalt het bedrag van het recht dat zal geheven worden :

— voor de afgifte van afschriften of uittreksels der in artikel 1 bedoelde stukken, d.w.z. van de uitgiften van regelmatig neergelegde akten of vonnissen;

— voor de afgifte van dergelijke stukken welke in onze Afrikaanse gebieden zijn opgesteld voordat die gebieden onafhankelijk zijn geworden. Het geldt hier ook afschriften van uitgiften;

— voor de afgifte van afschriften van akten van de burgerlijke stand of van nationaliteitsverklaringen die door diplomatieke of consulaire ambtenaren van België in het buitenland zijn opgemaakt. Hierbij gaat het niet meer om afschriften van uitgiften, maar om uitgiften zelf. Er wordt onderscheid gemaakt tussen akten van de burgerlijke stand en nationaliteitsverklaringen. Juridisch is dit onderscheid niet verantwoord, want nationaliteitsverklaringen zijn akten van de burgerlijke stand. Er dient hier te worden opgemerkt dat de consulaire autoriteiten bevoegd kunnen zijn om de akten van nationaliteitsverklaringen te ontvangen, zonder te fungeren als ambtenaar van de burgerlijke stand (koninklijk besluit van 15 juli 1931). Duidelijkheids- en volledigheidshalve dienen de akten van de burgerlijke stand en de nationaliteitsverklaringen te worden vermeld.

Dit recht bestaat uit het in het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten bedoelde uitgifterecht en het in het Wetboek der zegelrechten bedoelde zegelrecht (thans 20 frank en 30 frank).

De door de heer Saintraint als artikel 3 voorgestelde tekst is nauwkeuriger dan die van artikel 1 van het ontwerp : die tekst houdt rekening met de in artikel 1 van de nieuwe tekst voorgestelde uitbreiding en bepaalt een recht waarvan het bedrag berekend wordt overeenkomstig het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en het Wetboek der zegelrechten, terwijl artikel 1 van het ontwerp voorzag in het heffen van een recht dat berekend wordt overeenkomstig het Wetboek der registratierechten (artt. 272, eerste lid, 273 en 274) en artikel 3 van het ontwerp de wijze van kwijting van het recht bepaalde zonder uitdrukkelijk te voorzien in het heffen van het zegelrecht.

Uit de formulering van artikel 3 blijkt ontegensprekelijk dat en het uitgifte- en het zegelrecht zijn bedoeld.

Het tweede lid van artikel 3 verleent vrijstelling van beide rechten in de gevallen waarin de door de ambtenaren van de burgerlijke stand van het Rijk of door de griffies van de hoven en rechtbanken afgegeven afschriften of uittreksels zijn vrijgesteld. Artikel 2 van het ontwerp was onnodig, want het is overbodig de gevallen van vrijstelling van de rechten te vermelden : vanzelfsprekend moeten dat immers dezelfde gevallen zijn als voor de afschriften of uittreksels, door de ambtenaren van de burgerlijke stand van het Rijk of door de griffies van de hoven en rechtbanken afgegeven.

De zegel- en uitgifterechten zullen natuurlijk ten behoeve van de Schatkist worden geheven.

Artikel 4 — in hoofdzaak uit artikel 3 van het ontwerp overgenomen — bepaalt de wijze van heffing van de rechten.

Artikel 5 bepaalt dat de afschriften of uittreksels van uitgiften van de akten of vonnissen betreffende de burgerlijke stand, bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken neergelegd, rechtsgeldig zijn tot bewijs van het tegendeel.

la force probante de copies d'expédition. L'article 5 détermine qu'elles font foi jusqu'à preuve du contraire.

Les copies des actes de l'état civil ou de déclarations de nationalité dressés par les agents diplomatiques ou consulaires de Belgique à l'étranger font foi jusqu'à inscription de faux. Ce sont en effet les originaux et non les expéditions qui se trouvent au département des Affaires étrangères alors que dans les autres cas il s'agit d'expéditions déposées en ce département.

Il n'était pas normal de prévoir une taxe analogue à celle perçue en Belgique sans préciser la force probante des copies délivrées. L'article 5 comble cette lacune.

Le texte proposé par M. Saintraint et le nouvel intitulé du projet (Doc. 782/3) ont été approuvés par votre commission, sans discussion et à l'unanimité.

Le Rapporteur,

A. SAINTRAINT.

Le Président,

A. VAN ACKER.

Er moest immers worden bepaald welke bewijskracht afschriften van uitgiften zullen hebben. Volgens artikel 5 zijn zij rechtsgeldig tot bewijs van het tegendeel.

De afschriften van akten van de burgerlijke stand of van nationaliteitsverklaringen, door de diplomatieke of consulaire ambtenaren van België in het buitenland opge maakt, hebben bewijskracht zolang zij niet van valsheid zijn beticht. Het zijn immers de oorspronkelijke stukken, niet de uitgiften die in het departement van Buitenlandse Zaken berusten, terwijl het in de andere gevallen gaat om uitgiften die bij dit departement zijn neergelegd.

Het was niet normaal een soortgelijk recht voor te schrijven als in België wordt geheven, zonder de bewijskracht van de afgegeven afschriften nader te bepalen. In deze leemte voorziet artikel 5.

De door de heer Saintraint voorgestelde tekst en de nieuwe titel van het ontwerp (Stuk 782/3) zijn door uw Commissie zonder bespreking eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

A. SAINTRAINT.

De Voorzitter,

A. VAN ACKER.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Projet de loi relatif à certains actes de l'état civil dressés en dehors du Royaume.

Article premier.

Le Ministre des Affaires étrangères peut autoriser le dépôt à son département, des expéditions accompagnées, le cas échéant, de traductions certifiées conformes dans l'une des langues nationales, des actes ou jugements relatifs à l'état civil de Belges résidant à l'étranger, qui auront été régulièrement rédigés dans les formes usitées dans les pays qu'il détermine.

Art. 2.

Le Ministre ou les fonctionnaires qu'il délègue à cet effet, peuvent délivrer des copies ou des extraits certifiés conformes de ces expéditions ou de leur traduction.

Art. 3.

La délivrance des copies ou extraits des documents visés à l'article premier, ainsi que de ceux de même nature rédigés au Congo et au Ruanda-Urundi avant l'accession de ces territoires à l'indépendance et des actes de l'état civil ou de déclarations de nationalité dressés par les agents diplomatiques ou consulaires de Belgique à l'étranger, donne lieu à la perception du droit de timbre et du droit d'expédition de mêmes montants que les copies ou extraits des actes de l'état civil délivrés par les officiers de l'état civil du Royaume.

Ils sont exemptés de ces droits dans les mêmes cas que ces derniers. La copie ou l'extrait exempté de ces droits porte la mention de la cause de l'exonération.

Art. 4.

Les droits visés à l'article 3 sont acquittés au moyen de timbres adhésifs, du type prévu pour la perception des droits de timbre, apposés en entier sur les copies ou extraits et annulés de la manière prescrite par l'article 13 de l'arrêté du Régent du 18 septembre 1947, relatif à l'exécution du Code des droits de timbre.

Art. 5.

Les copies ou extraits des expéditions des actes ou jugements d'état civil déposés au Ministère des Affaires étrangères font foi jusqu'à preuve du contraire.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Wetsontwerp betreffende sommige buiten het Rijk opgemaakte akten van de burgerlijke stand.

Eerste artikel.

De Minister van Buitenlandse Zaken kan machtiging verlenen voor de neerlegging, bij zijn departement, van de uitgiften, eventueel vergezeld van voor eensluidend verklaarde vertalingen in een van de beide landstalen, van de akten of vonnissen betreffende de burgerlijke stand van in het buitenland verblijvende Belgen, welke op regelmatige wijze zijn opgesteld in de vormen als gebruikelijk zijn in de door hem vastgestelde landen.

Art. 2.

De Minister of de door hem daartoe gemachtigde ambtenaren mogen voor eensluidend verklaarde afschriften van en uittreksels uit die uitgiften of de vertaling ervan afgeven.

Art. 3.

Voor de afgifte van afschriften van of uittreksels uit de in artikel 1 bedoelde stukken, zomede van gelijkaardige stukken welke in Congo of in Ruanda-Urundi zijn opgesteld vooraleer die gebieden onafhankelijk zijn geworden, en van akten van de burgerlijke stand of van nationaliteitsverklaringen die door diplomatieke of consulaire ambtenaren van België in het buitenland zijn opgemaakt, is de betaling verschuldigd van het zegelrecht en van het uitgifterecht ten belope van het bedrag dat verschuldigd is voor afschriften van of uittreksels uit akten van de burgerlijke stand die door ambtenaren van de burgerlijke stand van het Rijk worden afgegeven.

In dezelfde als laatstbedoelde gevallen zijn zij van die rechten vrijgesteld. Op het van die rechten vrijgestelde afschrift of uittreksel moet de reden van de vrijstelling worden vermeld.

Art. 4.

De in artikel 3, bedoelde rechten worden gekweten door middel van plakzegels van het type als bepaald voor het innen van de zegelrechten. Deze plakzegels worden in hun geheel op de afschriften of de uittreksels aangebracht en geannuleerd op de wijze als voorgeschreven bij artikel 13 van het besluit van de Regent dd. 18 september 1947, betreffende de uitvoering van het Wetboek van zegelrechten.

Art. 5.

De afschriften van of uittreksels uit uitgiften van de akten of vonnissen betreffende de burgerlijke stand, bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken neergelegd, zijn rechtsgeldig tot bewijs van het tegendeel.